

«Логика» картасы

МҰҒАЛІМ ТОЛТЫРАДЫ

Күнделікті жоспарлау

Мерзімі: _____

Сынып: _____

Пән: _____

Тақырып: _____

Мұғалім: _____

Өткізу түрі: «Логика» картасы, БЖС технологиясы. Мұғалімдерге арналған әдістемелік басшылық «Стандарттық мазмұн» ____сынып.

Мына пәндерге арналған: алгебра, физика, химия, геометрия, биология, орыс, қазақ және ағылшын тілдері.

Мақсаты: оқытылатын пәнді үштік топпен жұмыс істеу есебінен оқу материалын сапалы меңгертуде нормативті деңгейге жеткізу және сыни және логикалық ойлауды дамыту. Жетістікке жеткен адам көрсеткіші ретінде, пәнді сапалы меңгеруге қызығушылық таныту және ынталандыру.

Міндеті: Сабақты технологиялық картаға сай өткізу.

Жоспарланған нәтиже: қойылған мақсатқа жету.

Оқу сабағы – 4 тип.

Іс-әрекет амалы мен білімді жүйелеу және қорытындылау бойынша оқу сабағы: мотивация > оқу материал мазмұнын талдау > оқу материалындағы ең негізгілерін ерекшелеу > жүйелеу және қорытындылау > пәнішілік және пәнаралық байланысты қалыптастыру > рефлексия.

Ұсыныс. Қарап оқу фильм картасы " Логика " **YouTube** -тегі біздің канал «**КВО – БИС**».

Біздің сайт: **znayka.kz**

Құрылымы мен жұмыс тәртібі картасы бойынша " Логика "

1	Ұйымдастыру кезеңі Мотивация	<p>Үй тапсырмасы тексерілмейді. Топта шығармышылықпен жұмыс жүргізу және мектептен кейін табысты өмір сүру мотивациясы. Бағыт етінде терезе сыртындағы «Сиқырлы өмір».</p> <p>Сынып өз бетінше үштікке бөлінеді. Әр үштікте үш роль:</p> <p>«Тәжірибеші» - тапсырманың дұрыс орындалуына жауап береді;</p> <p>«Сыншы»-қатені табуға жауап береді;</p> <p>«Шабыттандырушы»-топтың сәтті жұмыс жасауына жауап береді.</p> <p>Әрбір үштікке өз аттарын қоюға бір минут уақыт беріледі. Оқушыларды ізденіс жұмысына ынталандыру. Мұғалім оқушы ролін анықтамайды. Карта бойынша сабақтағы жұмыс нәтижесін ендіретін тақтаға үш ұяшық салынады (мини ООМ) (1 кестеге қараңдар). Оқушылар мотивациясы топпен ізденіс жұмысын жүргізу.</p> <p>Ескерту. Егер қалған оқушылар саны үшке жетпесе, екі немесе бір оқушы қалса, мұғалім оларды өзіне көмекші ретінде алады, үштіктердің белгілерін ұяшықтарға қойып отыру үшін.</p>	<p>Карта бойынша жұмыс жүргізу тәртібі және ұпайларды бөлу ережесі түсіндіріледі.</p> <p>Егер бір үштік атын қоюға үлгермесе, мұғалім өзінің шешімі бойынша аталуын өзі таңдайды.</p>
2	<u>1 Кезең</u> Оқу материалының мазмұнын талдау	<p>Мұғалімнің таңдаған стратегия деңгейін есептей отырып, сыныпқа бір тапсырма беріледі, ереғ:</p> <p>1. Егер «Логика» картасына көшу «Алгоритм» және «Биоинтернет» картасынан күрделі тапсырманы менгеру үшін болған болса немесе өткен тақырыптар бойынша оқушыларға тестілеу өтсе, онда қысқаша түсіндіру жүргізіледі және бірінші кезеңде ТКШ деңгейіндегі тапсырма беріледі, ал екінші кезеңде АКШ, үшінші кезеңде ЖКШ.</p> <p>2. Егер «Логика» картасына көшу «Жаттықтырғыш» картасынан тақырыпты ары қарай терең менгеру үшін болса, онда берілетін тапсырма ЖКШ деңгейінен төмен болмау керек және ары қарай күрделене береді, мұғалімнің шешімі бойынша.</p> <p>Стандартты емес шешімдерді іздеу, топтық жұмыста нәтижеге жете білу біліктілігі маңызды.</p>	<p>Бірінші үштік бойынша орындау уақыты. Жұмыс кезінде шабыттандырушылар сынып ішінде жүріп, басқа топтармен сөйлесе алады, өз үштіктерінің шешімдерін іздеу үшін қарауларына да болады.</p>
3	<u>2 Кезең</u> Оқу материалындағы ең негізгіні көрсету	<p>Мұғалім тапсырманың дұрыстығына көз жеткізгеннен кейін, тапсырманы дұрыс орындаған үштіктер тақтаға шығу құқығына ие болады және мини ООМ «Ұпайлар» бағанына 3 ұпай алады. Ұпайлар оқушылардың ұяшықтарына теңдей бөлінеді, яғни 1 ұпайдан. Егер мұғалім тапсырманың орындалуында стандартты емес ерекше амал көрсе, онда ол 3 ұпай емес, «Ұпайлар» бағанына 6 ұпай қоюына құқы бар, ұпайлар оқушылардың ұяшықтарына теңдей бөлінеді, яғни 2 ұпайдан.</p> <p>Тапсырманы орындаған бірінші үштіктің оқушысы тақтаға шығып, қатты дауыспен түсіндіреді және шешу жолдарын жазады, ең тәуір емес оқушы. Бұл «Логика» картасының негізгі міндетін - оқушыдан оқушыға білімді жеткізуді қамтамасыз етуге қажет. Сондықтан әрбір үштік егер тапсырма шешілсе, бірақ ең тәуір емес деген оқушы шешу жолдарын менгермесе бұл кезеңдегі үштіктің жұмысы аяқталмаған деп есептелінеді.</p> <p>Ескерту. «Логика» картасында педагогикалық мақсатта «ең тәуір емес оқушы» деген термин қолданылады олар үштіктерде шабыттандырушы ролін атқарады.</p>	<p>Бірінші үштік өзінің ұяшығына 3 ұпай алады, жұмысты аяқтағаны үшін. Түсіндіруді аяқтаған үштік 5 ұпай алады.</p>

<p>4</p>	<p>3 кезең Қорытындылау және жүйелеу.</p>	<p>«Миға шабуыл» әдісі бойынша бәсекелестік күресте сыныптағы барлық үштіктер тақтада жұмыс жасап тұрған оқушыға сұрақ қояды. Әрбір үштіктің міндеті: барынша көбірек ұпай алу келесі жолмен: тез және дұрыс тапсырманы шешу, сұрақтар мен жауаптарға барынша көбірек ұпай алу, тақтаға шығу үшін күрес, өйткені ол жерде ең көп ұпай санын алуға болады. Миға шабуыл жұмыс кезіндегі жұмыс ережесі: 1. Тақтада жұмыс жасап тұрған оқушы әр сәтті жауабы үшін, өзі және үштігі үшін 1 ұпай алады, бірақ егер ол үш рет жауап бермесе, кетеді, тақтаға басқа үштік шақырылады, мұғалімнің қалауы бойынша. Тақтада жұмыс жасап тұрған оқушының алған барлық ұпайлары үштікке тең бөлінеді. 2. Егер сұрақ қойған оқушы жауап алмаса, өзі жауап береді, ондай жағдайда ол 2 ұпай алады. Егер ол сұрақтың жауабын білмесе, біліміндегі олқылығы үшін үйге тапсырма алады 3. Егер оқушылардың еш қайсысы сұрақтарға жауап бере алмаса, мұғалім оны өзі ашады және сол білім олқылықтарын қарыздар тізіміне ілдіреді, оқушыларға үйге тапсырма беру үшін. 4. Үштіктегі «Ең мықты емес оқушы» өзінің түсіндіруін қорғап, аяқтай алса, 9 ұпай алады «Ұпайлар» деген бағанға және үштіктердің ұяшықтарына тең бөлініп қойылады. 5. Сұрақтар мен жауаптарға алынған ұпайлар ООМ-дағы нақты оқушының ұяшықтарына қойылады. Ұпайлар мен жауаптар саны шектелмейді. Сұрақтар қатаң түрде тақырып бойынша қойылуы керек. Ережелерді сұрауға, әрбір іс әрекеттің, бірінен кейін бірі тізбектеліп жүргізілуін талап етуге рұқсат етіледі.</p>	<p>Барлық бұрын оқылған тақырыптардағы оқушылардың білім олқылықтары тақтаға жазылып, нөмірленеді, ары қарай оқу үшін үйге тапсырма ретінде немесе басқада жұмыстарда. Мұғалімнің қисынсыз сұрақтарға тым салуға құқы бар.</p>
<p>5</p>	<p>4 кезең Пәнішілік және пәнаралық байланысты қалыптастыру.</p>	<p>Мұғалім тақтада жұмыс жасап тұрған оқушыны бақылайды және бағыттайды орнына қайтарады, егер: - қатесі табылып, түзетілмесе; - оқушының түсіндіруі тақырып бойынша ереже және түсініктер негізінде сауатты, пәндік тілге сай келмесе. - үштіктер жүйелі түрде талапты бұзып отырса, онда мұғалімнің 3 ұпайдан, бір рет болса 1 ұпайдан азайтып отыруына құқы бар мына жағдайларда: - сұрақтарды қайталағаны үшін және кейбір себептерге байланысты үштіктердің қойылған сұрақтарды естімегені үшін; - пікір алмасу кезінде шулап, бір біріне агрессия танытып жатса.</p>	<p>Мұғалім сабақтың модераторы болып келеді, өзінің негізгі міндетін оқушылардың қателерін іздеп, сыныптағы оқушыларды шығармашылық ойлауға жетелеу, бір біріне құрметпен қарау кеңістігін құру деп біледі.</p>

6	5 кезең Рефлексия	<p>Үш ұпайлық жүйемен барлық үштіктердің сыншылары сұралады:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кемшіліктерді ақтау, мысалы: біз жақсымыз, тек қана осы жолы сәтті болмады т. б. – 1 ұпай; 2. Себептерді толық ашпай, терең талдау жасамай, мысалы: біз нашар жұмыс жасадық, бірақ жөнделеміз т. б. – 2 ұпай; 3. Жіберілген қателердің негізгі себептерін түсіне отырып талдау жасау, мысалы: біз қате жібердік өйткені қандай да бір ережені білмедік т. б. – 3 ұпай. 	
7	Ұйымдастыру кезеңі	<p>«Альфа» тобына ауыстыру ережесі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тапсырманы бірінші орындап, бірақ тақта алдында қорғай алмаған үштік; 2. Тақта алдында тапсырманы қорғай алған үштік; <p>«Бета» тобына үштіктерді ауыстыру ережесі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Альфа» тобынан егер осы кезеңде үштік 5 ұпайдан кем ұпай алса. 2. «Гамма» тобынан егер осы кезеңде 5 ұпайдан ары қарай алса. <p>Қалған оқушылар «Гамма» тобында қалады.</p> <p>Кезеңнің аяқталуы, келесіге көшу. Бұндай сызбамен кем дегенде 3 кезең өтіледі, кезеңдердің одан көп болуына тиым салынбайды, тек қана ұяшықтардың әр кезеңнің санына қарай көлемі өседі.</p> <p>Ір кезеңде үштіктердің ұпайлары саналады және қорытындысында ойынның жеңімпазы анықталады.</p>	Ойындағы жеңімпаз келесі ойында мұғалімнен ұпайларды іріктемей бір кеңес алуға құқы бар.
8	Бағалар	<p>Сабақта журналға баға қою, ойын үшін бонустарды бөлу, бұл картада келесі ережелер бойынша жүреді:</p> <p>5 деген баға – ұпай саны 7 және одан жоғары болса; 4 деген баға – ұпай саны 4 тен – 6 ұпайға дейін; 3 деген баға – ұпай саны 1 – 3 дейін;</p> <p>Егер оқушы ұпай ала алмаса баға қойылмайды.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Егер оқушы стандартты емес шығармашылық шешім бере алса, кез келген оқушыға, кез келген кезеңде мұғалім журналға 5 ұпай қоя алады, үштіктердің жетістіктеріне қарамастан. 5. I орынды алған үштік 3 рет мұғалімнің көмегін пайдалана алады, бір реттен әр кезеңде осы карта бойынша, шартты түрде егер үштіктер құрамы өзгермесе. 6. II орынды алған үштік мұғалімінің екі көмегін пайдалана алады, өзінің таңдауы бойынша келесі бір сабақтың екі кезеңінің бірінде осы карта бойынша, шартты түрде егер үштіктер құрамы өзгермесе. 7. III орынды алған үштік мұғалімінің бір көмегін пайдалана алады, өзінің таңдауы бойынша келесі бір сабақтың үш кезеңінің бірінде, осы карта бойынша, шартты түрде егер үштіктер құрамы өзгермесе. 	Сапа нормативі карта бойынша орындалды деп есептелінеді, егер 63% оқушы «Альфа» тобында болса және алгебра, геометрия, физика және химиядан 5 деген баға болса, ал 4-5 деген баға басқа пәндерден болса. Бірінші орын алған үштіктер анықталады.
9	Үй тапсырмасы	Олқылықтар жіберілген және төмен білім деңгей көрсетілген тақырыптар санына қарай үштіктерге үйге тапсырма беріледі.	Топтық жұмыстың қорытындысын шығару. Сынып көшбасшысының сөзі.

5 Кесте. «Логика» картасындағы орынға отырғызу матрицасын толтыру бойынша қосымша

Толтырылатын ұяшық 6 x 6: алты қатар мен алты бағандар. Толтыру үлгісі. Ба сынып. Тақырып: Пайызға мәселені шешу. Үштіктің аталуы: «Рейнджерлер».

Кезеңдер	Тапсырманы орындағаны және қорғағаны үшін ұпайлар	Тәжірибеші	Сыншы	Шабыттандырушы	Кезеңдер нәтижесі
1	3	1+1+1+1	1+1	1	7 «б- тобы»
2	6	2+1+1	2+1+1	2	8 «б- тобы»
3	0	1+1+1	1	0	4 «в – тобы»
Барлық ұпайлар	9	11	7	3	19
Сабақты бағалау		5	5	3	Ұпайлар сомасына қарай 1 орын

«Логика» картасындағы ұпайлар қою ережесі:

Сабақта журналға баға қою, ойын үшін бонустарды бөлу, бұл картада келесі ережелер бойынша жүреді:

5 деген баға – ұпай саны 7 және одан жоғары болса;

4 деген баға – ұпай саны 4 тен – 6 ұпайға дейін;

3 деген баға – ұпай саны 1 – 3 дейін;

1. Тапсырманы тез орындаған тақтаға шыққан оқушыларға – 3 ұпай жәй шешімге, немесе 6 ұпай стандартты емес шешімге

(Үштік өзінің шешімін тақтада қорғамасада);

2. Тақтаның алдында табысты жұмыс жасағаны үшін – 6 ұпай. Егер үштіктің тапсырманы бірінші орындаған «ең мықты емес оқушысы» тақтада оны қорғаса, онда үштік 9 дан 12 ұпайға дейін алады: (3+6 ұпай) 3 ұпай шешімі үшін плюс 6 ұпай тақтада тапсырманы қорғағаны үшін; (6+6) алты стандартты емес шешімі үшін және 6 ұпай тақтада қорғағаны үшін. Сомалық ұпай «Ұпайлар» бағанына теңдей бөлініп қойылады, үштіктің әр оқушысының ұяшығына;

3. Қойылған сұрақ үшін: егер оқушы тақта алдында жауап берсе 1 ұпай алады. Ең мықты емес тақта алдында жауап берген оқушының жинаған барлық ұпайлар сомасы үштіктің ішінде тең бөлінеді;

4. Қойылған сұрақ үшін: егер тақта алдындағы оқушы жауап бермесе, оның орнына сұрақ қойған оқушы жауап берсе, ол 2 ұпай алады;

5. Қойылған сұрақ үшін: егер тақта алдындағы оқушы да, сұрақ қойған оқушы да жауап бермесе, онда кез келген үштіктің оқушысы жауап береді және ол 2 ұпай алады;

6. Сыншыларды сұрауда мұғалім сыншыға 1 ден 3 ұпайға дейін қоя алады терең талдау үшін.

Құрметті мұғалімдер, көңіл бөліңіздер. «Логика» картасы бойынша оның тиімділігін тексеру (апробация) жүреді.

Егер сізде картаны құру немесе өлшегіштер туралы өзіндік пікіріңіз болса, біз картаға өзгерістер енгізе аламыз.